

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြန်တမ်း

အမှတ် ၅၁ ရန်ကင်းမြို့	{ ၁၃၇၂ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၁ ရက် (၂၀၀၀ ခြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်) }	သောကြာနေ့ အတွဲ ၆၃
-------------------------	---	---------------------

ဤအစည်းကို သိမြင်စေပေးခြင်းနှင့် တွဲဖက်သိမြင်စေပေးရန် ဝန်ထမ်းများ၏အားပေးမှုကို တောင်းဆိုပါသည်။

အပိုင်း ၁

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ

ဥပဒေအမှတ် ၂၇/၂၀၀၀)

၁၃၇၂ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်

(၂၀၀၀ ခြည့်နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်)

နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ပြည်ထောင်စု ပဋိပက္ခများ တိုင်းရင်းယား ဝေငြိမ်းရေး ညီညွတ်မှုပဋိပက္ခများနှင့် အချစ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးဟူသည့် ဒီမိုကရေစီ အရေးသုံးပါးကို စောင့်ထိန်းရန် တာဝန်ရှိသဖြင့် ယင်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ရေးအတွက် စစ်ပညာသင်ကြားရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး အတွက် စစ်မှုထမ်းဆောင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီသည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည် : တော်အာဏာတည်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ (၁) ဤဥပဒေကို ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- (၂) ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက် တွင် စတင်အာဏာတည်ရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ဆက်စေရမည် -
 - (၁) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ စစ်မှုထမ်းဆောင် သည့်နိုင်ငံသားကို ဆိုသည်။

- (ခ) စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်သူဆိုသည်မှာ အမျိုးသား ဖြစ်လျှင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး၍ အသက် ၃၅ နှစ် မပြည့်သေးသော နိုင်ငံသားတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး၍ အသက် ၂၇ နှစ် မပြည့်သေးသော နိုင်ငံသားတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကျွမ်းကျင်သူ အမျိုးသားဖြစ်လျှင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး၍ အသက် ၄၅ နှစ် မပြည့်သေးသော နိုင်ငံသားကိုလည်းကောင်း၊ ကျွမ်းကျင်သူ အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး၍ အသက် ၃၅ နှစ် မပြည့်သေးသော နိုင်ငံသားကိုလည်းကောင်း ဆိုသည်။
- (ဂ) တပ်မတော်စက်မှုလက်မှုပညာသည်ဆိုသည်မှာ တပ်မတော်တွင် အမှုထမ်းလျက်ရှိသော ဝန်ထမ်းများအနက် ကာကွယ်ရေးဌာနကောင်စီအမိန့်ဖြင့် သတ်မှတ်သော ပညာသည်အုပ်စုဝင်ဝယ်ရေးဥပဒေပါဝင်သည့် စက်မှုလက်မှုပညာကျွမ်းကျင်သူကို ဆိုသည်။
- (ဃ) ကျွမ်းကျင်သူဆိုသည်မှာ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ စက်မှုလက်မှုပညာတတ်မြောက်သူ သို့မဟုတ် အခြားအတတ်ပညာ တစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် အသက်ပေးဝမ်းကျောင်းနေသူများကို ဆိုသည်။
- (င) မိသားစုဝင်ဆိုသည်မှာ မိဘ၊ ခင်ပွန်း သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်း သားသမီး ညီအစ်ကိုမောင်နှမကို ဆိုသည်။
- (စ) သာသနာ့ဝန်ထမ်း ဆိုသည်မှာ အောက်ပါတို့ကို ဆိုသည် -
 - (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာအတွက်ဖြစ်လျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာ့ဝန်ကို အစဉ်ထမ်းရွက်နေသော သာသနာ့နှယ်ဝင် လက်မှတ်ကိုင်ဆောင်ထားသည့် ရဟန်း၊ သာမဏေနှင့် သီလဇွင်၊
 - (၂) ခရစ်ယာန်ဘာသာအတွက်ဖြစ်လျှင် သာသနာ့ဝန် ထမ်းဆောင်ရန် အဓိကအားဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို ဆက်တမ်းပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု သတ်မှတ်ရာ ခရစ်ယာန်အသင်းတော်ကြီးများ (Churches) က အသိအမှတ်ပြု၍ သိက္ခာပေးထားခြင်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ်၊
 - (၃) ဟိန္ဒူဘာသာအတွက်ဖြစ်လျှင် ဗိယာဇီ၊ မဟာနီ သို့မဟုတ် ဟိန္ဒူဘုန်းတော်ကြီး၊
- (ဆ) ပညာသင်ကြားနေသူဆိုသည်မှာ အစိုးရက ဖွင့်လှစ်ထားသော သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုထားသော တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်၊ သိပ္ပံနှင့် ကျောင်းများတွင် ပညာသင်ကြားနေသူများကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန်ကာလ

- ၃။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန်ကာလကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်သည် -
 - (က) စစ်မှုထမ်းရမည့်အသက်အရွယ်ရောက်ရှိသော နိုင်ငံသားတိုင်းကို (၂၄) လထက် မပိုသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။
 - (ခ) စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်ရှိသော နိုင်ငံသားများအနက် တပ်မတော်စက်မှုလက်မှုပညာသည်များအဖြစ် အမှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူများကို (၃၆) လထက်မပိုသည့် ကာလအပိုင်း အခြားအတွက် စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။

(ဂ) စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်ရှိသော ကျွမ်းကျင်သူများအား (၃၆) လထက်မပိုသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။

၄။ နိုင်ငံတော်တွင်အရေးပေါ်အခြေအနေဖြစ်ပေါ်လျှင် အစိုးရအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန်ကာလကို (၅) နှစ်အထိ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၅။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်း၏ စစ်မှုထမ်းသည့်ကာလကို ရေတွက်ရာ၌ စစ်မှုထမ်းဆောင်နေချိန်အတွင်း ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေအရ စစ်တရားရုံးဖြင့်မဟုတ်ဘဲ အခြားနည်းဖြင့်ချမှတ်သော ပြစ်ဒဏ်ကာလကိုလည်းကောင်း၊ စစ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ နယ်ဘက်တရားရုံးကဖြစ်စေ စစ်ဆေးအပြစ်ပေးသော ပြစ်ဒဏ်ကာလကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၃)

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၆။ အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ယင်းကဏ္ဍအကျုံးဝင်နိုင်ငံသားများအား အဖွဲ့အစည်းသည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

၇။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေး ဗဟိုအဖွဲ့သည် -

(က) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဖွဲ့၊ ခရိုင်အဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်အဖွဲ့များကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

(ခ) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူများအား ဆေးစစ်ဆေးခြင်းကို တပ်မတော်ဆေးစစ်ဆေးရေးဘုတ်အဖွဲ့များဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၈။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာတစ်ခုစီ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အညီ ကောင်စီသည် မိမိရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာတစ်ခုတွင် နေထိုင်သော နိုင်ငံသားများအနက် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်သူများ၏စာရင်းကို ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေး မြို့နယ်အဖွဲ့သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ နှစ်စဉ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့အရောက် ဖြေပေးပို့ရမည်။

၉။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးမြို့နယ်အဖွဲ့သည် -

(က) စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်သူ နိုင်ငံသားတိုင်းအား ဆင့်ခေါ်၍ မှတ်ပုံတင်ထားရမည်။ ယင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းအတွက် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် လက်ဝယ်ရရှိထားပြီးသော စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်သူကို ဆေးစစ်ရန်အတွက် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်။

၁၀။ (က) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးမြို့နယ်အဖွဲ့၏ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူသည် ဆင့်ခေါ်ရေးအမိန့်စာ၌ ဖော်ပြထားသော တပ် သို့မဟုတ် ဌာနသို့ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ပပျက်မကွက် သတင်းပို့ရမည်။

(ခ) ဤဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် စစ်မှုထမ်းရမည့် အသက်အရွယ်ရောက်သူတစ်ဦးဦးထံသို့ ပေးပို့သောဆင့်ခေါ်ရေး အမိန့်စာကို သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ပေးပို့ရမည်။ အကယ်၍ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ကို မတွေ့ရှိပါက အတူနေထိုင်သောစုဝင်တစ်ဦးဦး၏ လက်ဝယ်သို့ သက်သေတစ်ဦး၏ရှေ့မှောက်တွင် ပေးအပ်ရမည်။ ထိုဆင့်ခေါ်ရေးအမိန့်စာသည် စစ်မှုထမ်းရမည့်သူသို့ တိုက်ရိုက် ပေးပြီးခြင်သကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်။

၁၁။ နိုင်ငံသားတစ်ဦးသည် ယင်းအား ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းအဖြစ် လက်ခံခွင့် ပြုသည့်နေ့မှစ၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ တပ်မတော်အက်ဥပဒေကို လိုက်နာရမည်။

၁၂။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးဗြူနယ်အဖွဲ့သည် -

(က) စစ်မှုထမ်းရမည့်အသက်အရွယ် ရောက်သူတစ်ဦးအား စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်ရာတွင် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူက မိမိအား စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရန်ဖြစ်စေ၊ စစ်မှုထမ်းရမည့် ကာလအပိုင်းအခြားကို လျော့ပေါ့ပေးရန်ဖြစ်စေ၊ သီးခြားဖော်ပြထားသော ကာလအပိုင်း အခြားအထိ ရွှေ့ဆိုင်းရန်ဖြစ်စေ အကြောင်းပြချက်များ ဖော်ပြလျက် လျှောက်လွှာဖြင့်နေသား တင်ပြလာပါက အောက်ပါအချက်များအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည် -

- (၁) ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ မှန်ကန်မှုရှိ/မရှိ
- (၂) အကြောင်းပြချက်များသည် မှန်ကန်ခိုင်လုံမှုရှိ/မရှိ
- (၃) စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားနှင့် ထောက်ခံချက်များ ပြည့်စုံစွာ ပူးတွဲတင်ပြခြင်းရှိ/မရှိ။

(ခ) လျှောက်လွှာပါ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှုမရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ စာရွက်စာတမ်း၊ အထောက်အထားနှင့် ထောက်ခံချက်များ လိုအပ်ပါလျက် ပူးတွဲတင်ပြခဲ့ခြင်းမရှိလျှင်ဖြစ်စေ လျှောက်လွှာ တင်ပြသူထံ ပြန်လည်တောင်းခံရယူရမည်။

(ဂ) ပုဂံမပွဲ (က) နှင့် (ခ) ပါဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီး ပါက ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူ၏လျှောက်လွှာနှင့်အတူ လျှောက်ထားသူ၏ တပ်မတော်ဆေးစစ်ဆေးရေးဇုတ်အဖွဲ့၏ ဆေးစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်၊ မိမိ၏စိတ်တွေ့ရှိချက်နှင့် သဘောထားမှတ်ချက်တို့ကို ပူးတွဲလျက် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးခရိုင်အဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

(ဃ) ဗြူနယ်အတွင်းရှိ စစ်မှုထမ်းဆောင်ရန် သတ်မှတ်အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်မီသူများအား စာရင်းပြုစု၍ အထက်ဌာနအဆင့်ဆင့်သို့ တင်ပြ ရမည်။

၁၃။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးခရိုင်အဖွဲ့သည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်း ဆင့်ခေါ်ရေးဗြူနယ်အဖွဲ့မှ တင်ပြလာသော လျှောက်လွှာများအပေါ်တွင် မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ပြုလျက် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၁၄။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အဖွဲ့သည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးခရိုင်အဖွဲ့မှ တင်ပြလာသော

လျှောက်လွှာများအပေါ် မီမီ၏သဘောထားမှတ်ချက်ပြုလုပ်က် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်း ဆင့်ခေါ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၁၅။ (က) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်း ဆင့်ခေါ်ရေး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဖွဲ့မှ တင်ပြ လာသော ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူများ၏ လျှောက်လွှာများကို စိစစ် ရာတွင် ဧကောက်ပါအချက်များနှင့် အကျွံဝင်သောပုဂ္ဂိုလ်များအား ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်မှ ယာယီခွေ့ဆိုင်းနိုင်သည်။

- (၁) ယာယီအားဖြင့် စစ်မှုထမ်းနိုင်မည့် ကျန်းမာရေးအဆင့် မမီကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တပ်မတော်ဆေးစစ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ ထောက်ခံချက်ရရှိထားသူများ
- (၂) နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ
- (၃) ပညာသင်ကြားနေသူများ
- (၄) အခြားပြုစောင့်ရှောက်မည့်သူပစ္စည်းသာ မိတိုးတိုးများကိုပြု လုပ်ကြွေးနေသူများ
- (၅) မူးယစ်ဆေးဝါးဖြတ်ရန် ဆေးကုသမှုခံယူနေသူများ
- (၆) ထောင်ဒဏ်ကျခံနေသူများ

(ခ) ပုဂံမခွဲ (က) ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မီမီတို့အား ခွင့်ပြုထားသည့် ယာယီခွေ့ဆိုင်းခွင့်ကာလများကို စစ်မှုထမ်းရမည့်အသက် အရွယ် ကျော်လွန်စေကာမူ သတ်မှတ်ထားသော ပြည်သူ့စစ်မှု ထမ်းဆောင်ရန်ကာလကို ပြည့်မီအောင် ထမ်းဆောင်ရမည်။

အခန်း (၄)

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းတို့၏ခံစားခွင့်များ

၁၆။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းတစ်ဦးသည် စစ်မှုထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း တပ်မတော်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် အဆင့်အလိုက် လစာနှင့်ခရိုက်အတိုင်း ခံစားခွင့်ရရှိစေရမည်။

၁၇။ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းတစ်ဦးသည် စစ်မှုထမ်းကာလအတွင်း သေဆုံးခြင်း၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းများရှိခဲ့လျှင် တာဝန်ဝတ္တရား ထမ်းဆောင်ခြင်းနှင့် အကျွံဝင်ပါက တပ်မတော်တွင် သတ်မှတ်ထားသောခံစားခွင့်များ ရရှိစေရမည်။

၁၈။ (က) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော နိုင်ငံ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးအား ယင်းတာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည့်ကာလကို တာဝန်ချိန်အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

(ခ) ပုဂံမ ၃ နှင့် ၄ ပါ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းကာလပြီးဆုံးသော အလုပ် သမားတစ်ဦးအား မူလထမ်းဆောင်ခဲ့သော အလုပ်အကိုင် သို့မဟုတ် အလားတူ အလုပ်အကိုင်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် အတိုင်း အလုပ်ရှင်က ခန့်ထားရမည်။

၁၉။ ပုဂံမ ၃ အရ သတ်မှတ်ထားသောကာလပြည့်သည်အထိ ပြည်သူ့စစ်မှု ထမ်းဆောင်ပြီးသူတစ်ဦးသည် မီမီသဘောဆန္ဒအလျောက် တပ်မတော်သို့

ဝင်ရောက်အမှုထမ်းလိုပါက သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့် အညီ စစ်မှုထမ်းခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၀။ ပါရဂူဘွဲ့ ရသူများ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ဘွဲ့ရသူများနှင့် အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသူများကို အရေးပေါ် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်နိုင်သည်။

အခန်း (၅)

စစ်စည်းမှုခြင်း

၂၁။ (က) နိုင်ငံတော်၏ဒေသအမျိုးတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေပေါ်ပေါက်လျှင် နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် စစ်မှုထမ်းရန် အရွယ်ရောက်သူအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးသူအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အမျိုးကိုဖြစ်စေ သင့်လျော်သည်ဒေသ၌ စစ်စည်းမှုခြင်းအမိန့် ထုတ်ဆင့်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဂံပစ္စဲ (က) အရ အမိန့်ထုတ်ဆင့်သောအခါ ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူများသည် သက်ဆိုင်ရာ ဆင့်ခေါ်ရေးအဖွဲ့ များသို့ သတ်မှတ်သည့် ကာလအတွင်းတွင် သတင်းပို့ရမည်။ ဆင့်ခေါ်ရေးအဖွဲ့များက စေလွှတ်သော တပ် သို့မဟုတ် ဌာနများသို့ သွားရောက်၍ စစ်မှုထမ်းကြရမည်။

(ဂ) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သည် ဆင့်ခေါ်ခြင်းခံရသူ နိုင်ငံသားတစ်ဦးအား လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်အရ ယင်း၏ လုပ်ကိုင်ဆဲအလုပ်တွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေစေရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

အခန်း (၆)

ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုခြင်း

၂၂။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရမည့်တာဝန်မှ ကင်းလွတ်စေရမည် -

- (က) သာသနာ့ဝန်ထမ်းများ။
- (ခ) ကိုယ်စောင့်သည်အမျိုးသမီးများ (ကိုယ်စောင့်ပျက်သော်လည်း သားသမီးရှိသူ အမျိုးသမီးလည်း ပါဝင်သည်)။
- (ဂ) ကိုယ်လက်အင်္ဂါတစ်ခုခု အမြဲတမ်းမသန်စွမ်းသူများ။
- (ဃ) တပ်မတော်ဆေးစစ်ဆေးရေးဘုတ်အဖွဲ့က ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန် အမြဲတမ်း မသင့်လျော်သူဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားသူများ။
- (င) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆင့်ခေါ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့က အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားသူများ။

စာခန်း (၇) ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၃၆။ မည်သူမဆိုတောက်ဖော်ပြယ်ပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ပျက်စွတ်မှုတစ်ခုခုကို ဦးစွာ သော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ကန့်လွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း၊ ခံရလျှင် ထိုသူအား သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆိုင်ခေါ်ဝေါ်ရေးမြို့နယ်အဖွဲ့က ပုဂံမ ၉၊ ပုဂံမခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ရန်အတွက် ဆိုင်ခေါ်ချိန်တွင် လာရောက် သတင်းပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ခ) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆိုင်ခေါ်ဝေါ်ရေးမြို့နယ်အဖွဲ့က ပုဂံမ ၉၊ ပုဂံမခွဲ (ခ) အရ ဆေးစစ်ရန်အတွက် ဆိုင်ခေါ်ချိန်တွင် လာရောက်သတင်းပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ဂ) ဆေးစစ်ခြင်းမတိုင်မီသော်လည်း ပုဂံမ ၁၀ အရ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆိုင်ခေါ်ဝေါ်ရေးမြို့နယ်အဖွဲ့က ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန် ဆိုင်ခေါ်ချိန်တွင် လာရောက်သတင်းပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ဃ) ပုဂံမ ၂၁၊ ပုဂံမခွဲ (ခ)အရ စင်စည်းရုံးခြင်း အမိန့်ထုတ်ဆိုင်ချိန်တွင် မိမိအတွက် ကြိုတင်သတ်မှတ်ပေးထားသော တပ် သို့မဟုတ် ဌာနသို့ သွားရောက်သတင်းပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (င) ဤဥပဒေအရ မိမိတော်ပြုမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မပုန်မတန် ဖော်ပြခြင်း၊
- (စ) ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းရန် ကာလပြီးဆုံးသော မိမိ၏အလုပ်သမားအား ပုဂံမ ၁၈၊ ပုဂံမခွဲ (ခ) အရ အလုပ်ခန့်ထားရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၂၃၇။ မည်သူမဆိုစစ်မှုထမ်းဆောင်ခြင်းမှ တိမ်းရှောင်လွှဲမယ်လိုသည့်အကြံပြု၍ တောက်ဖော်ပြယ်ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ကန့်လွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ငါးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) မိမိကွန်းမာရေးအဆင့်အတန်းကို နှိမ့်ကျစေလိုသောအကြံပြု၍ မိမိ ကိုယ်ကို အနာရောဂါခွဲကပ်ဟန်ဆောင်ခြင်း၊
- (ခ) မသန်မစွမ်းဟန်ဆောင်ခြင်း၊
- (ဂ) မိမိကိုယ်ကို ရောဂါခွဲကပ်စေရန်လည်းကောင်း၊ မသန်မစွမ်းဖြစ်စေ ရန်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဃ) မိမိ၏အနာရောဂါကိုဖြစ်စေ၊ မသန်မစွမ်းခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ ပျောက်တင်း တောင်မကုသဘဲ တပင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာစေရန်လည်းကောင်း၊ ပိုမိုဆိုးရွားလာစေရန်လည်းကောင်း ပြုခြင်း၊
- (င) မိမိအလိုအလျောက် မိမိကိုယ်ကို အနာတရဖြစ်စေရန် ပြုခြင်း၊
- (စ) အခြားနည်းပျားဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း။

၂၃၈။ ဤဥပဒေအရဆောင်ရွက်ရသော နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦး သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဝင်တစ်ဦးဦးသည် မိမိတာဝန်ကို မမှီမပြောလိုသော သဘောဖြင့် လုပ်ငန်း အလုပ်က ပျက်ကွက်မတင်စပ်စပ် ကန့်လွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား

စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား သုံးနှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၆။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေပါပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို အားပေးကူညီကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်ထက်မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၂၇။ ပုဒ်မ ၂၃ ပါ ပြစ်မှုကို ကျွေးလွန်ကြောင်းခွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ကွက်မှ များနှင့်ဝင်လျှင်း၍ ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်ရှိကြောင်း သက်သေထင်ရှား ပြသရန်တာဝန်သည် တရားခံအပေါ်၌ ကျရောက်စေရမည်။

၂၈။ နိုင်ငံသားတစ်ဦးသည် ပုဒ်မ ၂၃ နှင့် ၂၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဟောကဲဖျက်ကျွေးလွန်မှုအတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြစ်ဒဏ်ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရပြီး ဖြစ်စေကာမူ ဤဥပဒေအရ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် မရှိစေရ။

အခန်း (၈)

အထွေထွေ

၂၉။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို နည်းလမ်း တကျနှင့် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သောအဖွဲ့နှင့် ကော်မတီ များကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၃၀။ ဤဥပဒေပုဒ်မ ၂၆ ပါ ပြစ်မှုကို ရဲအရေးပိုင်သော ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၃၁။ ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ ဒီမိုကရေစီကို သဘောမိုးဖြင့် ကောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဝင်တစ်ဦးဦး၏ လုပ်ဆောင်ချက်သည် ပြစ်မှုကြောင်းအရလည်းကောင်း၊ တရားမကြောင်းအရ လည်းကောင်း တာဝန်မရှိစေရ။

၃၂။ ဤဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ရာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန် နိုင်သည်။

၃၃။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့စစ်မှုထမ်းအက်ဥပဒေကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်း လိုက်သည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ